

TẠP CHÍ KHOA HỌC ĐẠI HỌC TÂN TRÀO

ISSN: 2354 - 1431

<http://tckh.daihoctantrao.edu.vn/>

THE MILITARY VICTORIES IN 1947 VIET BAC
WINTER- AUTUMN CAMPAIGN ON LO RIVER

Hoang Thi Thu Dung

Tan Trao University, Viet Nam

Email address: hoangthithudung@gmail.com

DOI: <https://doi.org/10.51453/2354-1431/2021/630>

Article info

Abstract:

Received: 15/12/2021

Revised: 16/1/2022

Accepted: 5/3/2022

Keywords:

safe zone, campaign, battle, plan

In 1947, the Vietnamese people's resistance war against the invading French colonialists had achieved great results with the victory of Viet Bac Winter - Autumn Campaign. This is a strategic victory of our army and people under the smart leadership of the Party Central Committee and President Ho Chi Minh. The victory failed the French colonialists' conspiracy of "fight quickly and win quickly", marking their failure in the ambition to exterminate the main army and our resistance headquarters. It was their failure that forced the French to turn back to long-term fight with our army. In the victory of Viet Bac Winter - Autumn in 1947, the front on Lo River played an important role. The battles on Lo River were typical ones of great significance in 1947 Viet Bac Winter - Autumn Campaign, as well as the people's resistance war against the invading French colonialists.

NHỮNG THẮNG LỢI QUÂN SỰ TRÊN SÔNG LÔ TRONG CHIẾN DỊCH VIỆT BẮC THU - ĐÔNG NĂM 1947

Hoàng Thị Thu Dung

Trường Đại học Tân Trào

Địa chỉ email: hoangthithudung@gmail.com

DOI: <https://doi.org/10.51453/2354-1431/2021/630>

Thông tin bài viết	Tóm tắt
Ngày nhận bài: 15/1/2021 Ngày sửa bài: 16/1/2022 Ngày duyệt đăng: 5/3/2022	Năm 1947, khi cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược của Việt Nam đã đạt được kết quả to lớn với thắng lợi của chiến dịch Việt Bắc thu - đông. Đây là thắng lợi chiến lược của quân - dân ta dưới sự lãnh đạo tài tình sáng suốt của Trung ương (TW) đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh. Chiến thắng đã làm thất bại âm mưu “đánh nhanh thắng nhanh của thực dân Pháp”, đánh dấu sự thất bại của chúng trong tham vọng tiêu diệt bộ đội chủ lực và cơ quan đầu não kháng chiến của ta, buộc Pháp quay lại đánh lâu dài với ta. Chiến thắng Việt Bắc thu – đông năm 1947, mặt trận sông Lô có vai trò hết sức quan trọng. Những trận đánh trên sông Lô là những trận chiến tiêu biểu, có ý nghĩa quan trọng trong chiến dịch Việt Bắc thu - đông năm 1947, cũng như cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược.
Từ khóa: An toàn khu, chiến dịch, tác chiến, kế hoạch	

1. Mở đầu

Sau cách mạng tháng Tám thành công, nước Việt Nam dân chủ cộng hòa ra đời. Ngay từ khi tuyên bố độc lập, Nhà nước non trẻ đã gặp phải vô vàn khó khăn từ thù trong giặc ngoài. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã ví những khó khăn đó là “ngàn cân treo sợi tóc”. Trong đó, khó khăn lớn nhất là gác ngoại xâm. Như chúng ta đã biết, ngay sau khi độc lập nước nhà được tuyên bố, ngày 23 tháng 9 năm 1945, thực dân Pháp núp sau quân đội Anh nổ súng tại Sài Gòn, tiếp tục trở lại xâm lược nước ta lần thứ hai. Sau nhiều lần chính phủ Hồ Chí Minh tìm cách hòa hoãn, ngăn chặn chiến tranh bằng các nhân nhượng như lần lượt ký với chúng Hiệp định sơ bộ ngày 6 tháng 3 năm 1946 và bản tạm ước ngày 14 tháng 9 năm 1946 nhưng thực dân Pháp tìm mọi cách phá hoại những thỏa thuận hai bên và tích cực chuẩn bị cho chiến tranh nhằm chiếm lại Việt Nam. Sau một thời gian tiến hành chiến tranh ở các đô thị bắc vĩ tuyến 16, mặc dù đã chiếm được các đô thị và một số đường giao thông chiến lược song Pháp ngày càng gặp nhiều khó khăn. Để thực hiện kế hoạch “đánh nhanh thắng nhanh” mau chóng

kết thúc chiến tranh xâm lược, tướng Xalăng (Salan) đã đề ra kế hoạch tấn công lên Việt Bắc và được chính phủ Pháp phê chuẩn vào tháng 7 năm 1947.

Về phía ta, ngay sau những hành động gây hấn và phá hoại trắng trợn của quân Pháp đã đặt nước ta đứng trước hai sự lựa chọn đánh hoặc hàng. Trong hoàn cảnh khó khăn đó, ngày 18 và ngày 19 tháng 12 năm 1946, Ban thường vụ Trung ương Đảng đã họp và quyết định phát động cuộc kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp. Cuộc kháng chiến của ta bắt đầu trong các đô thị bắc vĩ tuyến 16. Trải qua 60 ngày đêm chiến đấu, quân ta đã kim chân thực dân Pháp, tạo điều kiện cho bộ đội chủ lực và cơ quan đầu não của ta rút lên Việt Bắc an toàn. Ngày 15 tháng 10 năm 1947, trước nguy cơ thực dân Pháp tấn công lên Việt Bắc, Ban thường vụ Trung ương đảng đã họp và ra chỉ thị phải phá tan cuộc tấn công mùa Đông của thực dân Pháp lên Việt Bắc.

2. Nội dung nghiên cứu

Ngày 10 tháng 7 năm 1947, thực dân Pháp huy động khoảng 12000 nhuệ với các loại máy bay có ở

Đông Dương chia làm ba cánh quân chính thức mở cuộc tấn công lên Việt Bắc. Ngày mùng 7 tháng 10 năm 1947, từ sáng sớm, binh đoàn dù do đại tá Sôvanhac (Sauvagnac) chỉ huy chính nhảy xuống chiếm thị xã Bắc Cạn và chợ Mới, chợ Đồn. Cùng ngày 7 tháng 10, binh đoàn bộ do đại tá Bôphorê (Beaufré) chỉ huy từ phía Lạng Sơn theo đường số 4 đánh lên Cao Bằng chiếm các cứ điểm dọc đường. Rồi từ Cao Bằng, một bộ phận tiếp tục tiến vào Bắc Cạn theo đường số 3, tạo thành hai gọng kim bao vây Việt Bắc ở phía bắc và phía đông. Ngày mùng 9 tháng 10 năm 1947, binh đoàn hỗn hợp bao gồm lính đánh thủy và bộ binh do đại tá Cômmyun (Communal) cầm đầu xuất phát từ Hà Nội theo đường sông Hồng vào sông Lô và lên sông Gâm tiến đến thị xã Tuyên Quang, Chiêm Hóa và Đài Thị. Đội quân này có nhiệm vụ bao vây căn cứ địa Việt Bắc của ta từ phía tây.

Từ khi xác định xây dựng căn cứ địa Việt Bắc, nhiều cơ quan đầu não của ta được chuyển lên Tuyên Quang, chính vì vậy “sự tồn tại và hoạt động của An toàn khu Tuyên Quang có tầm quan trọng đặc biệt đối với sự tồn tại của an toàn khu Trung ương tại Việt Bắc”¹⁷ Tuyên Quang chính là “ở vị trí trung tâm căn cứ địa Việt Bắc, là cầu nối giữa trung du, đồng bằng Bắc bộ với biên giới Việt - Trung, Tuyên Quang là một trong những trọng điểm hành quân và căn quét của thực dân Pháp. Từ các hướng tấn công đều lấy Tuyên Quang làm hợp điểm”¹⁸. Sau khi phân tích các hướng tấn công của Pháp, Đảng, Hồ chủ tịch và Bộ chỉ huy đặt ra mục tiêu phải đánh mạnh ở mặt trận sông Lô và đường số 4. Trên cơ sở chỉ đạo của Trung ương đảng, bộ tổng chỉ huy chiến dịch đã giao nhiệm vụ cho Trung đoàn Khu 10 và 1 tiểu đoàn của Bộ được giao nhiệm vụ phục kích chờ đánh địch trên sông Lô đoạn từ Việt Trì lên Tuyên Quang.

*“Sông Lô là một trong những phụ lưu chính của sông Hồng, bắt nguồn từ vùng núi cao trên 2.000m ở tây nam thị trấn Vĩnh Sơn, tỉnh Vân Nam. Tên ở Trung Quốc là Bàn Long, chảy theo hướng tây bắc - đông nam vào Việt Nam tại Thanh Thủy, Hà Giang sau đó xuống Tuyên Quang và hợp lưu với sông Hồng tại Việt Trì. Có chiều dài 470 km. Trong đó, đoạn chảy qua tỉnh Tuyên Quang dài 145 km”*¹⁹. Trong chiến

dịch Việt Bắc, với quyết tâm lớn của TW Đảng và chính phủ Hồ Chí Minh, bộ đội chủ lực và nhân dân Tuyên Quang, Đoan Hùng (Phú Thọ) đã đánh những trận lớn trên sông Lô và giành nhiều thắng lợi về vang, góp phần quyết định đến thắng lợi của chiến dịch Việt Bắc thu – đông năm 1947.

2.1. Chiến thắng Bình Ca, trận đầu đánh thắng trên sông Lô

Địa danh Bình Ca nằm bên dòng sông Lô, đoạn qua thị xã Tuyên Quang thuộc xã Vĩnh lợi huyện Sơn Dương. Hai bên bến Bình Ca là xã An Khang (địa phận thành phố Tuyên Quang) và xã Tiến Bộ (huyện Yên Sơn). Trong cuộc tấn công lên Việt Bắc, ngày 9 tháng 10 năm 1947, quân Pháp do Cômmyun dẫn đầu tiến lên Tuyên Quang theo đường sông Hồng vào sông Lô.

Tại mặt trận sông Lô, lực lượng Khu 10 được bố trí trực tiếp đánh gồm một đại đội pháo, 2 trung đoàn chủ lực E87 và E112 và quân, dân du kích tại chỗ. Ngày 7 tháng 10 năm 1947, chiến dịch Việt Bắc bắt đầu. Xác định mặt trận sông Lô có ý nghĩa vô cùng quan trọng, Đại tướng Võ Nguyên Giáp đã viết thư chỉ thị các chiến sỹ “*Tiểu đoàn phải sống chết với con đường Bình Ca – Thái Nguyên*”²⁰. Khi nhận được nhiệm vụ, xác định Bình Ca là vị trí chiến lược trong việc bảo vệ an toàn khu, mọi ưu tiên được chuyển đến như súng trường, lựu đạn, đặc biệt trận địa được cấp khẩu súng badôca, khẩu súng duy nhất trong quân đội ta để bắn tàu địch.

Ngày 9 tháng 10, thực dân Pháp sử dụng 4 tàu chiến và 3 ca nô chở nguyên tiểu đoàn 1 thuộc trung đoàn bộ binh hỗn hợp thuộc địa số 43 có 1 thủy phi cơ và 3 máy bay khu trục đi trước bắn phá, yểm trợ từ phía Sơn Tây tiến lên Việt Trì, ngược sông Lô lên Tuyên Quang. Ngày 12 tháng 10, máy bay của địch từ phía Đoan Hùng bay lên Tuyên Quang rà soát hai bên bờ sông Lô nhiều lần. 16 giờ cùng ngày, đội tàu chiến ở mũi đầu tiên của quân Pháp lên đến khu vực bên Bình Ca bị ta mai phục bắn chìm 1 tàu chiến. Đây là chiến công đầu tiên trên mặt trận sông Lô. Ngày 13 tháng 10, địch đổ bộ lên bến Bình Ca, ngay lập tức lọt vào trận địa phục kích của ta. Bộ đội chủ lực và dân quân mai phục hai bên đã giật bom-mìn, ném lựu đạn tiêu diệt 20 tên lính Pháp. Trận đánh ngày 12 tháng 10 đã đánh lui cuộc đổ bộ của quân Pháp vào Bình Ca. Trận Bình Ca là phát súng thắng lợi đầu tiên trên sông Lô đã cổ vũ mạnh mẽ tinh thần quân và dân. Chặn đứng âm mưu thọc thẳng vào căn cứ Tân Trào, tạm thời giữ vững cửa ngõ phía Tây. Cơ quan đầu não của ta có điều kiện hòa bình để hoạt động an toàn. Nhân dân có điều kiện tiêu sản và sơ tán, chuẩn bị lương

²⁰ Võ Nguyên Giáp (1995), *Hồi ức “Chiến đấu trong vòng vây”*, Nhà xuất bản Quân đội nhân dân, Tr169

¹⁷ Trần Minh Tú (2019), Vai trò An toàn khu (ATK) trung ương ở Tuyên Quang trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp, Tạp chí khoa học Đại học Tân Trào, số 11 tháng 3 năm 2019, Tr.101.

¹⁸ Ban chấp hành đảng bộ tỉnh Tuyên Quang (2000), *Lịch sử đảng bộ tỉnh Tuyên Quang (1945-1975)*, Nhà xuất bản Chính trị Quốc gia, Tr.103

¹⁹ Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Tuyên Quang (2018), *Từ điển địa danh Tuyên Quang*, NXB Chính trị Quốc gia Sự thật, Tr.764.

thực tổ chức đánh địch.

Sau chiến dịch, Tổng tư lệnh chiến dịch, đồng chí Võ Nguyên Giáp đã gửi thư khen ngợi các chiến sĩ - cán bộ toàn Tiểu đoàn, tặng cờ khen Tiểu đoàn 42. “Trận Bình Ca, tiểu đoàn 42 đã đánh lui một trận đổ bộ của giặc, xung phong cướp súng bắn chìm pháo thuyền, ghi một chiến công đầu tiên mở đầu cho những chiến công rực rỡ trên sông Lô”²¹. Cũng từ đây, Tiểu đoàn 42 vinh dự được gọi tên Tiểu đoàn Bình Ca.

2.2. Chiến thắng ngã ba sông Lô Đoàn Hùng

Đoàn Hùng là huyện phía bắc tỉnh Phú Thọ, xã Chi Đán nằm ở Khu vực phía Tây Bắc của huyện có ngã ba sông Lô, nơi có trận đánh nổi tiếng của quân và dân ta trong chiến dịch Việt Bắc Thu - đông năm 1947.

Sau nhiều ngày tấn công lên Tuyên Quang nhằm thực hiện âm mưu thiết lập gọng kìm, Pháp đã gặp phải sức chiến đấu ngoan cường của quân và dân ta. Ngoài ra nhân dân ta ở hai bên bờ sông Lô liên tiếp đánh chặn địch, gây cho chúng nhiều tổn thất khiến các cánh không thể hợp quân để tiếp tục tấn công lên Việt Bắc. Bước đầu thực dân Pháp không thực hiện được ý đồ đã vạch ra. Đặc biệt, sau thất bại tại Bình Ca ngày 13 tháng 10, chúng buộc phải kêu gọi quân chi viện cho mặt trận sông Lô.

Không thể để ta bẻ gãy gọng kìm trên chiến trường sông Lô và Tuyên Quang, ngày 24 tháng 10 năm 1947, thực dân Pháp buộc phải đem quân từ Hà Nội theo đường sông Hồng vào Đoàn Hùng vào cứu trợ cho đoàn quân tại mặt trận sông Lô, thị xã Tuyên Quang, Chiêm Hóa đang bị ta chặn đánh khắp nơi. Nấn bắt trước tình hình, đoàn quân từ Hà Nội lên yểm trợ sẽ gặp khó khăn khi tiến vào sông Lô. Vì vậy thực dân Pháp đã cho quân từ Tuyên Quang xuôi xuống sông Lô đón đoàn quân từ Hà Nội lên. Đoàn quân từ tả ngạn sông Lô xuống đón gồm 6 máy bay, 5 chiếc tàu chiến chở đầy quân. Đúng như chúng dự đoán, đoàn quân từ Hà Nội lên tiếp viện đã bị ta chặn đánh nhiều nơi như ở Khoan Bộ, Lập Thạch, Vĩnh Phúc, đặc biệt khi đoàn quân tiếp viện đến Đoàn Hùng bị quân ta mai phục đánh trận lớn tại ngã ba sông Lô Đoàn Hùng. Tại đây, quân ta mai phục đánh địch từ các phía khiến cho chúng không kịp hợp hai đội quân. Sau 6 giờ chiến đấu dũng cảm, trận Đoàn Hùng ta đã bắn chìm 2 tàu chiến của Pháp cùng 2 tàu bị cháy, thủy quân của chúng bị đánh bất ngờ nên hoang mang, khoảng 100 tên lính Pháp đã không kịp thoát

và chết cháy cùng thuyền.

Trận Đoàn Hùng ta tiêu diệt khỏi vòng chiến 350 tên địch. Quân ta thu được nhiều vũ khí, đạn dược, trang bị quân sự. Đây là trận đánh chặn lực lượng tiếp tế của Pháp cho kế hoạch tấn công Việt Bắc, khiến quân Pháp hoang mang tột độ. Cuối tháng 11 năm 1947 tại buổi lễ mừng chiến thắng Việt Bắc, Đại tướng Võ Nguyên Giáp đã ghi nhận ý nghĩa của chiến thắng Đoàn Hùng: “*Chiến thắng Đoàn Hùng như một luồng gió mát thổi lan khắp Việt Bắc trong những ngày nóng bỏng nhất của cuộc chiến tranh... Chiến thắng Đoàn Hùng mở đầu cho những chiến thắng oanh liệt của bộ đội chủ lực ta trong chiến dịch Việt Bắc*”²²

2.3. Chiến thắng Khe Lau

Địa danh Khe Lau hay còn gọi là ngã ba Luồng, Hòn Lau. Khe Lau thuộc địa phận xã Thắng Quân, thị trấn Yên Sơn, tỉnh Tuyên Quang. Địa phận này vô cùng hiểm trở bởi đây là đoạn giao nhau giữa lưu vực sông Lô và sông Gâm. Trên dòng nước vô cùng soáy. Hai bên bờ sông lau sậy chằng chịt, rậm rạp. Đoạn sông Lô chảy qua Khe Lau hẹp, nước chảy mạnh mà luồng nước lại sát bờ, thích hợp cho quân ta mai phục và đánh du kích.

Sau khi thất bại tại Bình Ca, ngày 13 tháng 10, thực dân Pháp tiến lên thị xã Tuyên Quang. Ngày 22 tháng 10, chúng theo đường bộ lên Chiêm Hóa và bị quân dân ta chặn đánh tại Km 7 Trung Môn, ngày 18 tháng 10, tiếp tục bị chặn đánh tại Bản Heng (xã Phú Bình huyện Chiêm Hóa). Đến Chiêm Hóa nhưng không hợp được với các cánh quân để thiết lập gọng kìm theo kế hoạch, trước nguy cơ thất bại, thực dân Pháp buộc phải tìm đường rút lui. Ngày 9 tháng 11 các đơn vị tham chiến của ta vượt núi tiến ra Khe Lau sẵn sàng đánh địch. Chiến trận Khe Lau đã được ta bố trí như sau: Trên sườn núi, ta bố trí pháo chia thẳng xuống sông Lô, trung đoàn 112 bố trí mai phục tại hai bên bờ sông Lô tại điểm giao nhau với sông Gâm. Để nghi binh, quân ta bố trí những khẩu pháo giả với kíp nổ đặt vào những thùng tro bếp, khi pháo thật bắn thì bụi sẽ bay thành hỏa mù che mắt địch. Ngày 9 tháng 11 lực lượng của ta đã sẵn sàng đợi Pháp ở Khe Lau.

Ngày 10 tháng 11 năm 1947, tàu của Pháp xuôi sông Gâm, khoảng 14 giờ tàu địch ra đến đoạn ngã ba thộc sông Lô và sông Gâm. Lực lượng thủy binh của Pháp không có quân hộ tống. Phát huy những kinh nghiệm quý báu của trận Đoàn Hùng, bộ đội ta bình tĩnh, kiên nhẫn đợi tàu địch, khi thấy chúng chỉ cách

²¹ Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Tuyên Quang (2009), Tuyên Quang trong cách mạng tháng Tám và kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Tr.622-623.

²² Bộ tư lệnh Quân khu II (1997), *Chiến thắng sông Lô thu đông 1947*, Tỉnh Ủy Phú Thọ xuất bản, Tr. 43-44

trận địa mai phục khoảng 100 mét quân ta bất ngờ nổ súng, bắn gấp 4 phát đạn. Quân địch chưa kịp ổn định tình hình thì trọng pháo của ta đã bắn trúng chiếc tàu đi trước, quân ta tiếp tục nổ pháo, cùng lúc cả hai con tàu của địch bị cháy. Địch lo sợ tập trung thành hai đội, một đội liều mạng vượt qua các vùng lau sậy, men theo đường bờ sông Lô tiến vào thị xã Tuyên Quang; tốp thứ 2 sau 4 ngày mới vượt qua hữu ngạn sông Lô và gặp được đội cứu viện. Trận Khe Lau diễn ra hơn một giờ, đã tiêu diệt trên 200 tên lính địch, bắn chìm 2 tàu chiến, 1 canô. Chiến thắng Khe Lau đã khiến tinh thần của binh lính Pháp nao núng, quân Pháp không thể tiếp tục trụ lại được nữa.

Bại trận đau đớn tại mặt trận phía Tây, quân tiếp viện không thể lên tiếp viện, ngày 22 tháng 11 năm 1947, quân Pháp buộc phải rút khỏi Tuyên Quang. Chiến thắng Khe Lau góp phần làm thất bại kế hoạch thiết lập gọng kìm bao vây khu vực Việt Bắc của thực dân Pháp. Đồng chí Tổng chỉ huy Quân đội Nhân dân Việt Nam Võ Nguyên Giáp đánh giá chiến thắng Khe Lau là một trong 10 trận đánh thắng lớn của ta trong chiến dịch Việt Bắc thu – đông năm 1947. Đặc biệt, khi lên Tuyên Quang, thực dân Pháp luôn lọt vào các điểm phục kích của ta và bị đánh tã toai đã gây cho địch nỗi kinh hoàng và chúng gọi Tuyên Quang là “nghĩa địa khổng lồ”.

2.4. Vai trò của các chiến thắng quân sự trên mặt trận sông Lô trong chiến dịch Việt Bắc thu – đông năm 1947

Thứ nhất: Các chiến thắng trên sông Lô vào tháng 10 và tháng 11 năm 1947 là chiến thắng quan trọng góp phần làm thất bại bước đầu cuộc tấn công lên Việt Bắc của thực dân Pháp. Mùa đông năm 1947, thực dân Pháp đã vạch ra cuộc tấn công lên Việt Bắc bằng hai gọng kìm nhằm siết chặt các cơ quan đầu não của ta và tiêu diệt bộ đội chủ lực Việt Minh. Với ba chiến thắng Sông Lô, Khe Lau và Đoan Hùng, quân ta đã bẻ gãy một gọng kìm trong kế hoạch của Pháp. Đánh những đòn quyết định làm phá sản “cuộc tấn công mùa đông” của giặc Pháp. Đánh giá về những chiến thắng lớn trên mặt trận sông Lô, trên báo Sự thật xuất bản ngày 19 tháng 12 năm 1947, đồng chí Trường Chinh đã khẳng định một lần nữa: “*Những trận đánh vô cùng anh dũng của quân và dân ta trên sông Lô và trên đường Tuyên – Hà tuy chỉ tiêu diệt được trên 1000 quân tinh nhuệ của địch nhưng khiến cho binh lính, sỹ quan địch mất tinh thần. Chẳng những nó làm sai kế hoạch của địch mà còn phá một phần lớn kế hoạch tấn công lên Việt Bắc. Giá trị của sông Lô chính là ở chỗ đó*”.

Thứ hai: Các chiến thắng vang dội trên sông Lô trong hai tháng chiến đấu, từ tháng 10 đến cuối tháng

11 năm 1947 của quân dân và dân khu 10 đã góp phần tiêu diệt một bộ phận quan trọng sinh lực địch, biến sông Lô thành “mỏ chôn giặc Pháp”. “*Tại mặt trận sông Lô, đây là lần đầu tiên bộ đội tổ chức đánh địch trong điều kiện chuẩn bị hết sức khẩn trương, vũ khí, trang bị thô sơ, thiếu thốn... Đây cũng là lần đầu tiên nhân dân Phú Thọ, Tuyên Quang... trực tiếp tham gia chiến dịch. Các địa phương đã đồng tâm, hiệp lực, trực tiếp giúp đỡ và phối hợp với quân đội chủ lực chiến đấu*”²³.

Thứ ba: Chiến thắng trên mặt trận sông Lô và đặc biệt là những chiến thắng trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang góp phần bảo vệ an toàn cho căn cứ địa Việt Bắc, bảo đảm an toàn cho các lãnh tụ đảng và Nhà nước, các cơ quan đầu não của đảng và Chính phủ. Trong những năm đầu kháng chiến, quá trình xây dựng ATK là một cuộc đấu tranh quyết liệt và toàn diện và cũng thể hiện ý trí quyết tâm của toàn đảng toàn dân. ATK là nơi bao bọc, che chở cho cách mạng, nuôi dưỡng và cung cấp một phần nhân lực quan trọng cho cuộc chiến tranh toàn dân. Giữ được ATK nghĩa là giữ được chính phủ và các cơ quan đầu não quan trọng để ta tiếp tục đưa cuộc kháng chiến đến thắng lợi cuối cùng. Ngày 23/12/1947, một cuộc duyệt binh lớn mừng chiến thắng Việt Bắc được tổ chức tại Tuyên Quang. Trong niềm vui chiến thắng của cả nước, quân và dân Tuyên Quang tự hào làm nên những thắng lợi quan trọng bảo vệ vững chắc ATK và đưa chiến dịch đến thắng lợi cuối cùng.

3. Kết luận

Qua các chiến thắng trên mặt trận sông Lô, khả năng tác chiến của nhân dân các tỉnh và bộ đội được rèn luyện, sự phối hợp giữa quân và dân trở nên khăng khít, thể hiện sự lãnh đạo tài tình của Trung ương Đảng, chủ tịch Hồ Chí Minh và tổng chỉ huy chiến dịch Đại tướng Võ Nguyên Giáp. Đây cũng là những chiến thắng quan trọng một lần nữa khẳng định sức mạnh của bộ đội chủ lực - đội quân làm nòng cốt trong hối hợp lực lượng vũ trang ba thứ quân và nhân dân địa phương.

Những chiến thắng trên sông Lô là những chiến đấu tiêu biểu, có ý nghĩa quan trọng trong chiến dịch Việt Bắc thu – đông năm 1947 cũng như trong cuộc kháng chiến của nhân dân ta chống thực dân Pháp xâm lược lần thứ hai. Tạo thêm sức mạnh cho quân và dân ta chuyển sang giai đoạn mới của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp tiến lên giành thắng lợi hoàn toàn.

²³ Tỉnh ủy Tuyên Quang – Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam, Tuyên Quang với chiến thắng Việt Bắc thu – đông năm 1947, kỷ yếu hội thảo khoa học, Tr.191.

REFERENCES

- [1] Propaganda Department of Tuyen Quang Provincial Party Committee (2009), Tuyen Quang in the August Revolution and the resistance against the French invaders, National Political Publishing House, Hanoi.
- [2] Propaganda Department of Tuyen Quang Provincial Party Committee (2018), Dictionary of Tuyen Quang places, National Political Publishing House, Hanoi
- [3] Executive Committee of Tuyen Quang Provincial Party Committee (2000), History of Tuyen Quang Provincial Party Committee (1945-1975), National Political Publishing House, Hanoi.
- [4] Military Command Region II (1997), 1947 Winter - Autumn-Victory on Lo River, Phu Tho Provincial Party Committee published.
- [5] Tu,T.M. (2019), The role of the central safety zone (ATK) in Tuyen Quang in the resistance war against the French colonialists, Scientific Journal of Tan Trao University, March 11, 2019.
- [6] Giap,V.N. (1995), Memoirs "Fighting in the Siege", People's Army Publishing House, Hanoi.